

РЕЦЕНЗИЯ

Във връзка с процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Обща медицина“, професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт за Катедра „Обща Медицина“, МУ Варна

Член на Научното жури, изготвил рецензията – **проф. д-р Арман Шнорк Постаджиян, дм**

Конкурсът за „доцент“ за нуждите на Катедра „Обща медицина“, МУ Варна е обявен в „Държавен вестник“ бр. 45/28.05.2024 година.

Единствен кандидат е **гл.ас. д-р Светлана Христова Христова, дм**, главен асистент в Катедра “Обща медицина”, МУ Варна.

Д-р Христова е родена на 08.09.1974г. в гр. Шумен. През 1998г. се дипломира като магистър по медицина към Медицински университет Варна и започва своята професионална кариера като лекар веднага след завършване на висшето си образование – първоначално в ЦСМП – гр. Варна (1998-2005 год), а от 2010 год като лекар-терапевт в Клиника по Ревматология към МБАЛ „Св.Марина“ - Варна. От 2005 год след успешно положен конкурс е назначена като асистент по обща медицина към Катедра обща медицина и клинична лаборатория, МУ-Варна. През февруари 2016г. е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Обща медицина“ към Медицински Университет Варна. През януари 2007г. след успешно полагане на държавен изпит д-р Христова придобива специалност Вътрешни болести. На 01.юни 2011г придобива специалност Ревматология, а в началото на 2018г и специалност по Обща медицина. Преминала е сертифицирано обучение по GCP The Institute of Clinical Research UK през юни 2007г. и по GCP през май. 2015г. Д-р Христова е член на Българския Лекарски Съюз и EURACT (European Academy of Teachers in General Practice and Family Medicine).

От 2005г преминава през длъжностите асистент, старши асистент в Катедра Обща Медицина към МУ-Варна, а от 2011-2016 и от 2020г насам е главен асистент в тази катедра.

В хода на академичното си развитие има множество участия в национални и международни форуми по обща медицина и ревматология.

Владее писмено и говоримо руски и английски език.

Справката за учебната заетост удостоверява участието на д-р Христова в студентското и следдипломно обучение по дисциплината обща медицина на МУ Варна, като за периода 2019-2024 год са посочени общо **857 учебни часа** или **средно 172 часа/година**. Натовареността на д-р Христова е свързана с участие в лекции, упражнения и изпитни сесии на студенти – преподаване на български и английски език, както и индивидуално обучение, семинари и ръководство по линия на СДО на специализиращи ОМ лекари.

През 2019 год д-р Христова защитава успешно дисертационен труд на тема „Предиктори и прогностични индекси за клиничното протичане и ефекта от лечение при болни от ревматоиден артрит” и ѝ е присъдена образователната и научна степен **„доктор”** по специалността „Обща Медицина - (Диплома №350 на ВАК от 23.12.2019 г.)

Д-р Христова участва в конкурса с предоставени за рецензиране **25 научни труда**, разпределени както следва: дисертационен труд: 1 бр.; монография: 1 бр.; пълнотекстови статии: 25 бр., от които : в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация- 6 бр. и в нереферирани списания с научно рецензиране: 19 бр.

Реалните публикации са отпечатани в **основни периодични медицински издания на български език (28 броя)**: сп. Обща медицина - 4, сп. Мединфо – 4, сп. Здравна политика и мениджмънт- 4, сп Ревматология 2 бр, сп Здравен мениджмънт – 1 бр, сп Здравна икономика и мениджмънт-1 бр, сп. Детски и инфекциозни болести- 1 бр; сп Scripta Scientifika Medica- 3 бр.; Сборник „Стареене и здраве“- една статия.

В така посочените публикации д-р Христова е първи автор в 7, втори автор- 5, трети и последващ автор-15. **Три от научните съобщения** от предоставените 21 съобщения са изнесени от д-р Христова като водещ автор, за което свидетелстват публикуваните резюмета от форумите.

Д-р Христова е самостоятелен автор на **монографията „Персонализирана медицина в практиката на лекаря”**

Справката на цитиранията у нас посочва **6 цитирания**, като 2 са цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томовете, а 4 са цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

Научно-изследователската дейност на д-р Христова е насочена в следните основни направления – идентифициране и превенция на детското затлъстяване. Особено впечатление правят публикациите, свързани с назоваването на наднорменото тегло при подрастващите и при възрастните като здравен проблем и превантивната дейност на ОПЛ в тази посока. Направените проучвания дават възможност за идентифициране на проблема, неговата обвързаност с двигателния и хранителен режим и предложения за изграждане на работещ алгоритъм с участието

на всички звена – деца, ОПЛ, ендокринолози, педиатри и пред- и училищни специалисти и семейството с оглед реална превантивна дейност;

Дейността на общопрактикуващите лекари по отношение на пациентите с ревматологични заболявания и свързаните с тях диагностични и терапевтични предизвикателства, както и профилактика и превенция на същите. Въз основа на направените проучвания- литература, практически опит и научно изследователска работа при пациенти с болка в гърба е изведен и предложен алгоритъм за поведение на ОПЛ и препоръки.

Друго направление в дейността на д-р Христова е здравно-промотивната дейност в общо медицинската практика. Научните публикации в това направление отразяват интерес към установяване на възможностите на ОПЛ за осъществяване на промоция на здравето и профилактика на болестите като съществени фактори за здравето състояние на населението и по конкретно в борбата с хроничните незаразни болести, подпомагане здравето на здравите, скрининг и ранна диагностика на неоплазии и социално-значими заболявания.

Друга тема с голямо практическо значение е тази за комуникативните умения и подхода при хора с различни хронични заболявания и етноси, инвалидността и палиативните грижи в ОМП. Разисква се подробно необходимостта от познание сред ОПЛ за прилагане на палиативни грижи, както и комуникативни умения в посока въпроси, възникващи при инвалидизация, терминално болни, в това число и въпроси по отношение на евтаназията. В своята практика ОПЛ се грижи за пациенти от различни възрастови групи, различни заболявания и етноси. Това налага той да има богати познания в различни медицински области, но е необходимо в работата си да се съобразява със съществуващите културни различия при лица с различна етническа принадлежност, определяйки някой специфики по отношение на тяхното здраве.

Направените проучвания не са обект единствено на литературни разработки, но намират и естествено продължение в работата на Д-р Христова със студенти медици и специализиращи лекари. Значението на получените резултати е тяхното широко разпространение е от съществено значение предвид обществената значимост на изследваната патология и липсата на всеобхватни разработки в тази област.

Научно-приложната дейност на д-р Христова е съсредоточена в областта на медицинското образование и ежедневната медицинска работа на ОПЛ. В следствие научно изследователската й работа във всяка от разработваните теми са изведени и предложени алгоритми и препоръки за поведение

В заключение в конкурса д-р Христова се представя като завършен специалист с продължителен лекарски, изследователски и преподавателски стаж. Има призната специалност по вътрешни болести, ревматология и обща медицина, защитила е дисертационен труд и е доктор по медицина. Утвърден преподавател е по специалността ОМ, с много висок хорариум, като от 2005 год до сега е преминала академичната стълбица от асистент до главен асистент. Доказателство за това е участието й като самостоятелен автор или съавтор в малкото налични в нашата страна монографии, публикувани статии в областта на общата медицина. Научната й продукция е напълно достатъчна

по обем и съдържание, и по нейната значимост, степен на новост и обоснованост на научните достижения покрива изискванията на ЗРАСРБ за присъждане на академичната длъжност „доцент”.

На тези основания предлагам на уважаемите членове на Научното Жури да гласуват положително и предложат на Ректора на МУ - Варна **д-р Светлана Христова Христова, дм, да заеме академичната длъжност „доцент”** за нуждите на катедра Катедра „Обща медицина”, МУ Варна.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В” от Регламент (ЕС)
2016/679

15.10.2024 г.

гр. Варна

Проф. д-р Арман Постаджиян, д.м.

МУ - София